

Värstaborg 28 december 2015

Foto: Rolf Granqvist

Mellandagsspelning till minne av Lena Eriksson

Stråkbruket

Redaktion:

Torkel Andreasson
Tel: 060-55 69 30
Mobil: 070-347 74 42
e-post: torkel.andreasson@gmail.com

Rolf Granqvist
Tel: 060-152913
Mobil: 070-212 41 20
e-post: rolf.granqvist@telia.com

Lennart Danielsson
Tel: 060-15 46 74
Mobil: 070-3145217
e-post: lennart@danielsson.cc

Webbplats:

<http://www.medelpadsfolkmusikforbund.se>

OBSERVERA!

E-postadresser

Sid 4

Medlemsavgiften

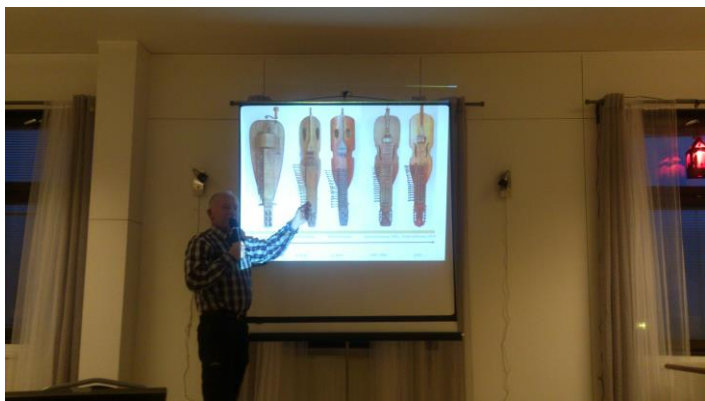
Sid 6

Årsmötet

Sid 6

Innehåll:

Värstaborg 28 december	Sid. 1
Nyckelharpsdag på Alnön	Sid. 2
En tradition som håller i sig	Sid. 3
Rekorddeltagande på VinterTon	Sid. 3
Låtverkstäderna fortsätter	Sid. 4
E-postadresser efterlyses	Sid. 4
Spelmansstämma i Sköns kyrka	Sid. 4
Club Frifolk	Sid. 5
Ton-16	Sid. 5
Kallelse till årsmöte	Sid. 6
Påminnelse om medlemsavgift	Sid. 6

Esbjörn Hogmark håller föredrag

Foto: Magnus Andersson

David Eriksson och Petrus Johansson

Foto: Magnus Andersson

Nyckelharpsdag på Alnön 14 November 2015

En födelsedagsfest på Alnön blev upptakten till ett större arrangemang med nyckelharpan i centrum anordnat i Stornässets anläggning på den norra delen av ön. Familjen Hogmark hade av naturliga skäl anledning att bevista Alnön denna helg pga. en bekantskap med relation till platsen och då passade MFF på att samarrangera en heldag med mat, sång, spel och föreläsning ihop med Föreningen Nässets Bönhus.

Workshops

Dagen började med ett par workshops där David Eriksson tog hand om nyckelharps-spel och Åsa Hogmark lärde ut några sånger.

Jag hade plockat med mig min harpa som är ett resultat av sluttampen kring den era där nyckelharpscirkel var ett faktum i hela Sverige. Alla orter med självaktning hårbärgerade minst en nyckelharpscirkel på 1970- och en bra bit in på 1980-talet.

Nu är det ju så att just Alnön är en utmärkt plats för ett arrangemang av denna karaktär. Jaha, varför då, kanske du tänker? Jo, faktum är ju att världens nordligaste avbild av en nyckelharpa finns i Alnö gamla kyrka. Givetvis kan man diskutera och fundera på huruvida bilden är något bevis på om instrumentet trakterats på ön och i närområdet. Egentligen spelar det ingen roll enligt min mening.

Det vi vet är att nyckelharpan har funnits och lever ett liv i området än idag och jag har för mig att den åtminstone fanns här på 1700-talet men kanske redan på 1600-talet, kanske ännu tidigare.... I min nuvarande hemby, Runsvik och i en närliggande by, Sköle kan man räkna in tre olika harpor. Två av dessa finns att beskåda på Fornhemmet (Norra berget) och "min" harpa från Runsvik finns i nordiska museets samlingar.

Det finns harpfynd från en hel del olika platser i landskapet och närliggande landskap så harpmusik har definitivt klingat på flera sätt i området.

Just på och kring Alnön finns ett par låtar kvar efter "Harphjorten" som kom vandrandes söderifrån på 1880-talet och uppehöll sig i miljöerna kring sågverken där mycket människor vistades och ville ha dansmusik eller underhållning.

Nåväl, det finns mer att skriva om harpans befästa ställning i området men det kan vi ta en annan gång....

Med harpan i knät satte jag mig i Davids workshop och väntade nyfiket på vad vi skulle spela. Nu är jag ingen harpist, gubevars, men jag tänkte att jag kan väl hänga på och lära mig något i alla fall.

Vi var en handfull som satt i gruppen och det visade sig att David hade siktat in sig på att dela med sig av sin "nyckelharps-filosofi". Det handlade mest om hur man sitter och håller harpan samt hur man hanterar stråken och det var ju utmärkt för mig som bara kan fuska på harpa!

Nu upptäckte jag att det inte är fördel att vara fiolist om man ska traktera nyckelharpa. Det finns givetvis likheter med att hantera en stråke men de små detaljerna som gör skillnad krånglar till det hela när man håller en fiolstråke i handen till vardags.

Det roliga var att David visar sig vara en riktig "nörd" som har grottat ner sig ordenligt i stråkföringen så har tror jag alla i gruppen fick sig en rejäl lektion, även de som är drivna sedan förut.

Efter att vi fått vår välbehövliga lektion i nyckelharpans filosofi avslutades det hela med att vi spelade en låt.

I sång-workshopen hade några sånger lärts ut och av recensionerna att döma var de också nöjda med innehållet.

Föreläsning

Nästa programpunkt var en föreläsning av Esbjörn Hogmark, som är en nestor på nyckelharpans historik och en ivrig eldsjäl för att få nyckelharpan att betraktas som immateriellt kulturarv på Unescos lista. Esbjörn, som bl.a. med sin fru Åsa varit med och startat ESI i Tobo, bygger nyckelharpor och har kurs i nyckelharps-bygge samt spelar själv nyckelharpa.

Under föreläsningen tog Esbjörn med oss på en intressant betraktelse kring hur historiken sett ut runt instrumentet samt hur arbetet med att få med instrumentet på Unescos kulturarvslista framskridit. Under föreläsningen agerade David Eriksson levande exempel genom att spela på olika harptyper som Esbjörn hade dukat upp runt väggarna i lokalen.

Buffé

Nu var det dags för förflyttning och läge att äta av den buffé man kunde ta del av om man ville, och det var det många som ville. Maten var bra och många trevliga samtal puttrade i matsalen innan vi tog oss tillbaka till "Lagår'n" där festligheterna fortsatte.

Konserter

Eftersom hela familjen Hogmark var samlad och alla i familjen spelar nyckelharpa skulle vi få ta del av en konsert med (nästan) hela familjen. En av sönerna hade bestämt att just denna dag passade bättre för data-spel....

Nåväl, vi fick en mysig konsert med familjen Hogmark med flera nummer där bl.a. David Eriksson fick hoppa in och förstärka gruppen vid ett tillfälle.

Som gräde på moset avslutades kvällen med ett skickligt radarpar som i vanliga fall möts i gruppen LYY. Det var Petrus Johansson, gitarr och den under dagen ständigt aktuella David Eriksson som bjöd på många fina låtar med mycket sväng och ekvilibristik.

På det hela taget en ambitiös och trevlig satsning som till råga på allt var kostnadsfri till större del där vem som helst kunde vara med och ta del av ett högkvalitativt innehåll. Tack för detta – vi uppskattar arrangemang av den här typen.

Magnus Andersson

Familjen Hogmark presenteras av Gun-Britt Hermansson Foto: Magnus Andersson

Värstaborg 28/12

Foto: Rolf Granqvist

En tradition som håller i sig

28 december är ett datum många i distriktet har i minnet. Det är datumet för sista Spelmansträffen för året. Det är nu mer än 10 år sedan Jan Dahlgren och Lena Eriksson ordnade den första 28-december-spel-träffen (vanligen benämnd Lena och Jannes Spelträff). Spelträffen kom delvis till på grund av en begäran från Agneta Viberg och Anders Hällström, då boende i Kalix, som önskade träffa spelmän från distriktet när de firade jul i Agnetas föräldrahem. I år saknades Lena Eriksson som avled sommaren 2015. Förutom att vara en duktig spelman var Lena en levnadsglad kamrat öppen och omtyckt av alla. För att hedra henne gick årets spelträff under namnet ”Till Lenas minne”.

Hela spelkvällen inleddes först med en tyst minut för att hedra Lena och sedan spelade alla Lenas ”Sistonde maj Polska” som hon komponerat till sin dotter Anne-Marie.

Även i år var det ca 40 spelmän som var samlade. Extra glädjande var att många dansare och lyssnare också kommit. Om inte lika många som spelmän så inte långt ifrån. Ett flitigt spel med så kallad önskerunda bjöd på både kända och mer okända låtar precis som det skall vara. Paus med god soppa, smörgåsar och kaffe gav ny energi till spelmännen som glatt återupptog spelandet. Allt som allt blev det nästan 5 tim av spel och umgänge. Denna spelträff ingår också i ett utbyte mellan främst Njurunda Spelmän (värd för denna spelträff), Timrå Spelmän och Härnösands Spelmansgille. Nästa träff blir i Härnösands regi i Säbrå i slutet av januari, och sedan bjuder Timrå Spelmän till träff i slutet av augusti på Logen i Väståker, Västansjö.

Leif Söderberg

Martin Norberg presenterar nästa nummer på konserten

Foto: Claes Nordin

REKORDSTORT ANTAL DELTAGARE PÅ VINTERTON

Som vanligt hölls ett Vinterton mellan nyår och trettonhelg, med deltagare i olika åldrar (10-75) spelades en mängd olika instrument. Ovanligt i år var det stora antalet deltagare – över 80. Lite orolig var jag innan – hur skulle vi klara att hålla samman detta och se till att varje deltagare fick ut maximalt av kursen. Det visade sig vara en helt onödig oro. De underbara handledarna jag omgavs med: Camilla Andersson, som hjälpte mig med förberedelserna och dessutom lärde ut både sånger och låtar, Peter Bonde och Adam Johansson som hade ansvar för komparerna och bidrog med finurliga arr, Martin Norberg (sundsvallsfödd blåsare som numera håller till i Malmö) som hade en delikat uppgift att leda in ett gäng nya blåsare i folkmusiken, Magnus Andersson, som både lärde ut låtar och lagade fioler, Lotta Andersson, vår ordförande, entusiastisk fiolspelare och sångerska. Vi fick också hjälp av vår egen Ronja Grafström, som ibland tog hand om sånggruppen och av Monica Turesson, som assisterade i nybörjargruppen lite då och

då. Och sist men inte minst: Björn Norén som tog hand om instruktionerna den danskväll vi alltid har inlagd mitt i kursen. För att få plats med alla på scenen bytte vi konsertlokal till Hedbergsska skolans aula, vilket var ett klokt beslut. Alla fick gott om plats på den stora scenen och det var gott om plats för publiken, som fick sitta i sköna stolar. Mittfolks ”gamla” uppsättning, som hade en avslutningsdag just när vi hade konsert spelade ett par låtar själva och var med på våra två sista nummer. Då var vi över 100 personer på scenen! Det var en häftig känsla att stå mitt i denna folkmassa och spela och notera att alla hade en uppgift: de tre tioåriga altsaxofonist-tjejerna bidrog med långa toner och riff när låtarna var för krångliga, sånggruppen deltog i flera av de ”instrumentala” inslagen osv.

Det som händer under dessa dagar på Vinterton bevisar att musiken och spelglädjen är oberoende av ålder, instrument, grupptillhörighet och annat ovidkommande. Och mitt hjärta klappar då speciellt för folkmusiken och gehörspelet, som gör att man verkligen får kontakt med sina medspelare och att någonting magiskt uppstår i stunden.

Nästa år upprepar vi succén. Välkomna då!

Gun-Britt Hermansson
kursansvarig

Vinter-TON Delar av blåssektionen Foto: Elin Lyth

Vinter-TON Peter Bonde kompar Foto: Elin Lyth

Vinter-TON Dans på Norra Berget Foto: Elin Lyth

LÅTVERKSTÄDERNA FORTSÄTTER

Musik Västernorrland (f.d. Länsmusiken) har i flera år arrangerat en låtverkstad en lördag-söndag varje termin för ungdomar från vårt län. Medelpads Folkmusikförbund har varit samarbetspartner varje gång. Låtverkstäderna är öppna för ungdomar, spelandes vilket instrument som helst, som vill lära känna vår folkmusik lite närmare. Varje gång står också sång och dans på schemat. Vi turas om att ha låtverkstaden i Ö-vik, Kramfors och Sundsvall. I höstas var vi på Nolaskolan i Ö-vik, 20 ungdomar (varav 10 från Medelpad), fyra handledare och jag. Handledde gjorde ö-viksborna Anders Eriksson, fiol m.m, Cecilia Grönfelt, musiklärare med flöjt och sång som specialitet och Alexandra Johansson, fiol. Från Sundsvall medverkade komparen Peter Bonde också. På den korta tiden mellan kl 10 på lördag och 14.30 på söndag hann vi med att sjunga, lära oss låtar, några lärde sig kompa på cittra, dansa, leka och lyssna på en liten handledarkonsert. När vi vuxna drog oss tillbaka (vi sov i personalrummet, ungdomarna i lektions-salar) var kursdeltagarna fullt upptagna av kurragömma och spökhistorier.

Vi är mycket glada över detta samarbete med Musik Västernorrland.

Låtverkstäderna är ett fantastiskt tillfälle att nå ut med folkmusiken till ungdomarna i länet. Många av deltagarna har ingen aning om denna genre när de kommer med första gången och många kommer tillbaka. Det är också en fin rekryteringsbas för andra kurser som anordnas hos oss, t ex tonlägren och Vinterton. Och är man med ett tag, kanske man blir erbjuden en plats i länets folk-och världsmusikorkester MITTFOLK – säkert en önskedröm för flera av ungdomarna.

Våren 2016 blir det en låtverkstad i Kramfors 9-10 april. Vi bor i masslogi i några av rummen på Kulturskolan där Anders Eriksson och Henning Högborg svarar för kontinuiteten på handledarsidan. De kommer att kompletteras med några lokala handledare från Kramforsområdet. Så snart alla detaljer är klara kommer inbjudan att gå ut, bland annat på vår hemsida.

*Gun-Britt Hermansson,
kursmamman*

Fiolelever från Kulturskolan i Timrå under ledning av Marita Sandberg Foto: Lennart Danielsson

Om Du fått denna tidning i pappersformat så saknar vi din e-postadress.

Var vänlig att meddela den till kassören genom att skicka ett mejl till adressen:

annabirga89/at/gmail.com

Byt ut /at/ mot @ när Du skriver adressen

Spelmansstämma i Sköns kyrka

Söndag 31 januari anordnades en spelmannsstämma i Sköns kyrka och dess församlingsgård.

I kyrkan framträdde fiolelever från kulturskolan i Timrå under ledning av Marita Sandberg. Timrå Spelmän ledde allspelet i kyrkan där dansare från Folkdansringen Medelpad visade flera danser. Kören Trallflickorna framförde ett flertal sånger under ledning av Ann-Kristin Färnström som också bjöd på musik från kyrkorgeln.

Prästen Erika Helenius höll en kort andakt och tillsammans med församlingen sjöngs två psalmer.

Efter aktiviteterna i kyrkan bjöds på soppa, smörgås och kaffe med dopp i församlingshemmet där spelmän uppträdde från scenen och ”skrubbspelade” i foajé och andra utrymmen.

Initiativtagare till stämma var entusiasterna Tage Norgren som många gånger tidigare tagit initiativ till olika spelmannsstämmor.

Spelmansstämman arrangerades av Sköns Församling, studieförbundet Sensus och Tage Norgren.

Lennart Danielsson

Olov Johansson och Catriona McKay spelar på Club Frifolk

Foto: Magnus Andersson

Club Frifolk med Olov Johansson och Catriona McKay, 27 januari 2016

Så var det då dags igen för ett arrangemang i Club Frifolks regi. Skillnaden från tidigare arrangemang är att *Bilda* (Jens Höglin) fått en stabil samarbetspartner i *Scenkonst Västernorrland*.

Detta innebär att arrangemangen hamnar i ovan nämnda partners program på webben och i olika programblad. I år sammanföll dessutom det första arrangemanget med *Sundsvalls Kulturfestival* och det kan ju vara bra....

I vanlig ordning samlades en kärntrupp av entusiaster med instrument i högsta hugg, så efter lite strul med betalningsrutinen och vad inträdet skulle kosta (?) satte dessa igång med uppvärmning av publiken.

Kul att se blandningen av folk som kommit för att lyssna på dessa fantastiska musiker. Det var inte trångt men trevligt och som sagt inte bara initierade folkmusiker som hade sjunkit ner i klubb-fåtöljerna framför den lilla scenen.

När "buskspelet" upphörde tog *Olov Johansson* och *Catriona McKay* scenen i besittning på ett avslappnat sätt och levererade luftiga och lekfulla arrangemang på låtar från en bred repertoar.

Många låtar har Olov skrivit själv men i blandningen förekom även låtar från Catrionas repertoar så vi fick även ta del av den västliga musiken i Europa, bl.a. musik från *Shetland*.

Jag tror de flesta skriver under på att konserten var väldigt trevlig och underhållande. Olov Johansson har en mycket bra förmåga att koppla bra berättelser till musiken och skapa en chosofri stämning. Att musikanterna håller mycket hög klass känns som en överflödigt notering men det är svårt att inte imponeras av Catrionas kraftfulla spel på keltisk harpa samtidigt som hon ser oberört (glad) ut när hon spelar.

Olovs förmågor på nyckelharpa och silverbasharpa behöver knappast förklaras men här fick vi chansen att åter igen lyssna till hans briljanta spel.

Tätt spel och musikaliskt sammanflätade byter Olov och Catriona initiativ i musiken så att allt blir fantastiskt bra.

Så, sammanfattningsvis en lysande kväll för de som ville jamma ihop en kulen januarikväll och samtidigt ta chansen att lyssna till högklassig musik levererad av två toppnamn i folkmusiksammanhang.

Jag ser fram emot nästa *Club Frifolk*.....

Magnus Andersson

TON 16

Naturligtvis blir det ett tonläger veckan före stödestämman även sommaren 2016, närmare bestämt vecka 27, 4-10 juli. Som vanligt kommer vi också att framträda i Torps kyrka på torsdagen, i Stöde kyrka på lördagen och på Huberget lördag eftermiddag. Klara handledare är hittills Camilla och Magnus Andersson, Peter Bonde, Anders Hällström och Henning Högberg. Fler handledare tillkommer. Inbjudan kommer att finnas på hemsidan senast vecka 10.

*Gun-Britt Hermansson,
kursansvarig*

Det är dags att träffas, summera det spelår som förflutit,
fundera över vad 2016 har att erbjuda, välja nya
funktionärer och spela lite tillsammans.

Du kallas därför till

ÅRSMÖTE med MEDELPADS FOLKMUSIKFÖRBUND

SÖNDAG 28 februari 2016 kl 18.00
på KYRKANS HUS i Sundsvall
(Bakom GA-kyrkan, Floragatan 4, 1/2
trappa ned)

**Vi börjar med ett gemensamt allspel, följt
av fika och sedvanliga
årsmötesförhandlingar.
Kanske en och annan överraskning också!**

Mycket välkomna!
styrelsen

Kom ihåg att betala medlemsavgiften för 2016!

 PlusGiro		INBETALNING/GIRERING A		Kod 1
Meddelande till betalningsmottagaren		Till PlusGirokonto 47 35 52 - 8		
Årsavgift vuxen >20 år	150 kr	☐	Betalningsmottagare (endast namn) Medelpads Folkmusikförbund	
Årsavgift ungdom <= 20 år	75 kr	☐	Avsändare (namn och postadress)	
Ständigt medlemskap	3000 kr	☐		
Frivilligt bidrag kr	☐		
Meddelande kan inte lämnas på baksidan.				
Från PlusGiro/personkonto (vid girering)		Svenska kronor		öre
#	#			# 04 #